စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန

စီမံကိန်းဦးစီးဌာန

ဈေးကွက်သတင်းဌာနစိတ်

မြန်မာ့ပို့ကုန်နှင့် လယ်ယာကဏ္ဍပို့ကုန်ဆိုင်ရာ

အစီရင်ခံစာ တင်ပြခြင်း

(၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ဇန်နဝါရီလ)

ရက်စွဲ ၊ ၁၉-၂ -၂၀၂၁

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁	နိဒါန်း	၁
၂	ရည်ရွယ်ချက်	၂
၃	(၅) နှစ်တာကာလအတွင်း ပို့ကုန်အုပ်စုအလိုက် တင်ပို့မှုနှိုင်းယှဉ်ချက်	၂
၄	ပို့ကုန်အုပ်စုအလိုက် တင်ပို့မှုအား ယခင်နှစ်ကာလတူနှင့် နှိုင်းယှဉ်ချက်	၄
၅	လယ်ယာထွက်ကုန်အမယ်အလိုက် တင်ပို့နိုင်မှုအခြေအနေ	၆
၆	လယ်ယာထွက်ကုန်အမျိုးအစားအလိုက် တင်ပို့နိုင်မှုအခြေအနေ	၇
၇	နိဂုံး	၈

မြန်မာ့ပို့ကုန်နှင့် လယ်ယာကဏ္ဍပို့ကုန်အခြေအနေဆိုင်ရာ တင်ပြချက်

၁။ မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍသည် ပြည်တွင်းအလုပ်အကိုင်ရရှိမှု၊ ပြည်ပပို့ကုန်တင်ပို့မှု ပြည်တွင်းအသားတင်ကုန်ထုတ်လုပ်မှုတို့တွင် ကြီးမားသည့်အစိတ်အပိုင်းအဖြစ် ပါဝင်နေရာ နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတွင် အရေးပါသောအခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်လျက်ရှိသည်။

၂။ စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက ထုတ်ပြန်သော အချက်အလက်များ အရ ၂၀၁၁-၂၀၁၂ ဘဏ္ဍာနှစ်မှ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ်ထိ (၁၀) နှစ်တာကာလအတွင်း နိုင်ငံ၏ ပို့ကုန်အမယ်အုပ်စု (၇) ခုအနက် လယ်ယာထွက်ပစ္စည်းတင်ပို့မှုမှ နိုင်ငံခြားဝင်ငွေဒုတိယ အများဆုံးရရှိနေသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

ဇယား (၁) - ကုန်စည်အုပ်စုအလိုက် ပို့ကုန်တန်ဖိုးအခြေပြဇယား

၂၀၁၁-၁၂ မှ ၂၀၂၀-၂၁ (ဇန်နဝါရီလ ၂၉ ရက်အထိ)

အမေရိကန်ဒေါ်လာသန်း

စဉ်	အကြောင်းအရာ	၂၀၁၁-၂၀၁၂	၂၀၁၂-၂၀၁၃	၂၀၁၃-၂၀၁၄	၂၀၁၄-၂၀၁၅	၂၀၁၅-၂၀၁၆	၂၀၁၆-၂၀၁၇	၂၀၁၇-၂၀၁၈	၂၀၁၈ (Mini Budget)	၂၀၁၈-၂၀၁၉	၂၀၁၉-၂၀၂၀ (ယာယီ)	၂၀၂၀-၂၀၂၁ (ဇန်နဝါရီလ ၂၉ ထိ)
၁	လယ်ယာထွက်ပစ္စည်း	၂၃၇၂.၅၆	၂၆၉၆.၇၄	၂၆၆၁.၀၁	၂၉၁၉.၆၆	၂၆၁၅.၇၇	၂၉၂၈.၁၀	၃၀၈၇.၁၂	၁၂၇၈.၇၆	၃၂၆၁.၅၉	၃၇၂၅.၇၀	၁၉၄၈.၉၈
၂	တိရိစ္ဆာန်ထွက်ပစ္စည်း	၉၀.၆၉	၃၂.၈၉	၁၅.၄၂	၈.၂၉	၈.၀၁	၁၀.၆၃	၆၁.၀၀	၁၇၈.၃၂	၃၆၆.၃၆	၁၀၇.၇၄	၁၅.၇၈
၃	ရေထွက်ပစ္စည်း	၇၀၅.၉၁	၆၂၄.၁၈	၅၁၆.၀၄	၄၂၁.၀၄	၄၆၉.၅၂	၅၈၁.၅၂	၆၉၉.၀၄	၂၉၈.၁၅	၇၃၂.၁၆	၈၅၈.၉၆	၃၁၇.၄၆
၄	သတ္တုတွင်းထွက်ပစ္စည်း	၈၉၇.၇၁	၃၉၉.၀၆	၁၃၃၉.၄၆	၁၄၉၈.၈၈	၉၆၈.၃၅	၁၀၁၀.၇၈	၁၇၈၄.၀၂	၁၀၄၉.၁၈	၁၄၆၅.၄၆	၁၈၇၀.၈၄	၃၉၇.၄၄
၅	သစ်တောထွက်ပစ္စည်း	၆၄၁.၉၉	၅၉၅.၆၅	၉၄၈.၀၃	၉၄.၄၀	၂၁၂.၄၈	၂၄၇.၀၀	၂၁၂.၁၂	၉၅.၂၁	၁၇၄.၇၈	၁၅၄.၀၇	၅၁.၂၈
၆	စက်မှုကုန်ချောပစ္စည်း	၄၀၈၃.၉၅	၄၄၉၂.၈၇	၄၆၃၇.၅၀	၆၅၂၄.၆၁	၅၇၃၄.၄၆	၅၄၇၇.၅၁	၆၉၇၉.၈၁	၄၆၇၂.၅၈	၁၀၂၉၀.၉၆	၉၉၇၉.၀၈	၂၃၅၂.၄၅
၇	အခြားပစ္စည်း	၃၄၂.၈၀	၁၃၅.၆၄	၁၀၈၆.၅၀	၁၀၅၆.၈၅	၁၁၂၈.၂၉	၁၇၄၃.၀၀	၂၀၆၀.၀၅	၁၂၈၈.၈၃	၇၆၉.၁၀	၉၆၆.၆၀	၁၇၀.၇၆
စုစုပေါင်း		၉၁၃၅.၆၀	၈၉၇၇.၀၂	၁၁၂၀၃.၉၆	၁၂၅၂၃.၇၂	၁၁၁၃၆.၈၈	၁၁၉၉၈.၅၅	၁၄၈၈၃.၁၆	၈၈၆၁.၀၃	၁၇၀၆၀.၄၂	၁၇၆၆၂.၉၈	၅၂၅၄.၁၅

(၅) နှစ်တာကာလအတွင်း ပို့ကုန်တန်ဖိုးနှိုင်းယှဉ်ချက်

၃။ ပြီးခဲ့သည့် (၅) နှစ်တာကာလအတွင်း မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပြည်ပပို့ကုန်တန်ဖိုးစုစုပေါင်းမှာ ၂၀၁၅-၂၀၁၆ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၁၁၁၃၆.၈၇၈) သန်းရှိခဲ့ပြီး၊ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် ပြည်ပပို့ကုန်တန်ဖိုးအမေရိကန်ဒေါ်လာ (၁၇၆၆၂.၉၈) သန်းထိ ရှိလာခဲ့ပြီး၊ ၂၀၁၅-၂၀၁၆ ဘဏ္ဍာနှစ်ထက် (၅၉%) တိုးတက်လာခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

၄။ မြန်မာ့လယ်ယာထွက်ကုန် တင်ပို့မှုအနေဖြင့် ၂၀၁၅-၂၀၁၆ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် အမေရိကန် ဒေါ်လာ (၂၆၁၅.၇၇၄) သန်းရှိခဲ့ပြီး၊ စုစုပေါင်းပို့ကုန်တန်ဖိုး၏ (၂၃%) ရှိခဲ့ကြောင်း၊ ၂၀၁၉-၂၀၂၀

ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် လယ်ယာကဏ္ဍမှ ပို့ကုန်တန်ဖိုး အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၃၇၂၅.၆၉၈) သန်း ရှိခဲ့ပြီး၊ စုစုပေါင်း ပို့ကုန်တန်ဖိုး၏ (၂၁%) သာရှိခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

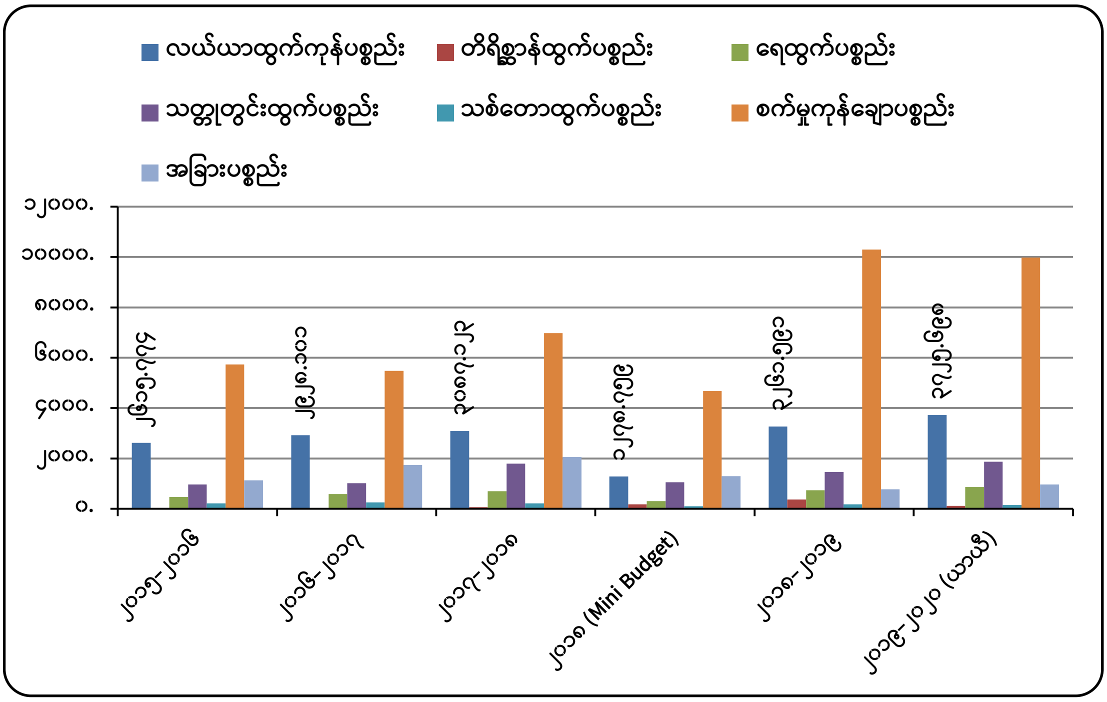

၅။ သို့ဖြစ်၍ (၅) နှစ်တာကာလအတွင်း လယ်ယာကဏ္ဍပို့ကုန်တန်ဖိုးမှာ ပမာဏအားဖြင့် အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၁၁၀၉.၉၁၅) သန်း တိုးတက်ရရှိခဲ့သော်လည်း နိုင်ငံ၏ စုစုပေါင်းပို့ကုန်တန်ဖိုး မှာလည်း သိသိသာသာတိုးမြင့်လာခဲ့သည့်အတွက် စုစုပေါင်းပို့ကုန်တန်ဖိုးတွင် လယ်ယာကဏ္ဍ ပို့ကုန်တန်ဖိုးပါဝင်မှုအချိုးမှာ (၂)% ခန့် ကျဆင်းလာခဲ့ကြောင်း တွေ့ရသည်။

ဇယား (၂) – ပို့ကုန်အုပ်စုအလိုက် ပါဝင်မှုအခြေအနေ

ပါဝင်မှုရာခိုင်နှုန်း

စဉ်	အကြောင်းအရာ	၂၀၁၅-၁၆	၂၀၁၆-၁၇	၂၀၁၇-၁၈	၂၀၁၈ (Mini budget)	၂၀၁၈-၁၉	၂၀၁၉-၂၀ (ယာယီ)	၂၀၂၀-၂၁ (၂၉-၁-၂၁)
၁	လယ်ယာထွက်ပစ္စည်း	၂၃%	၂၄%	၂၁%	၁၄%	၁၉%	၂၁%	၃၇%
၂	တိရိစ္ဆာန်ထွက်ပစ္စည်း	၀%	၀%	၀.၄%	၂%	၂%	၁%	၀.၃%
၃	ရေထွက်ပစ္စည်း	၄%	၅%	၅%	၃%	၄%	၅%	၆%
၄	သတ္တုတွင်းထွက်ပစ္စည်း	၉%	၈%	၁၂%	၁၂%	၉%	၁၁%	၈%
၅	သစ်တောထွက်ပစ္စည်း	၂%	၂%	၁%	၁%	၁%	၁%	၁%
၆	စက်မှုကုန်ချောပစ္စည်း	၅၁%	၄၆%	၄၇%	၅၃%	၆၀%	၅၆%	၄၅%
၇	အခြားပစ္စည်း	၁၀%	၁၅%	၁၄%	၁၅%	၅%	၅%	၃%
	စုစုပေါင်း	၁၀၀%	၁၀၀%	၁၀၀%	၁၀၀%	၁၀၀%	၁၀၀%	၁၀၀%

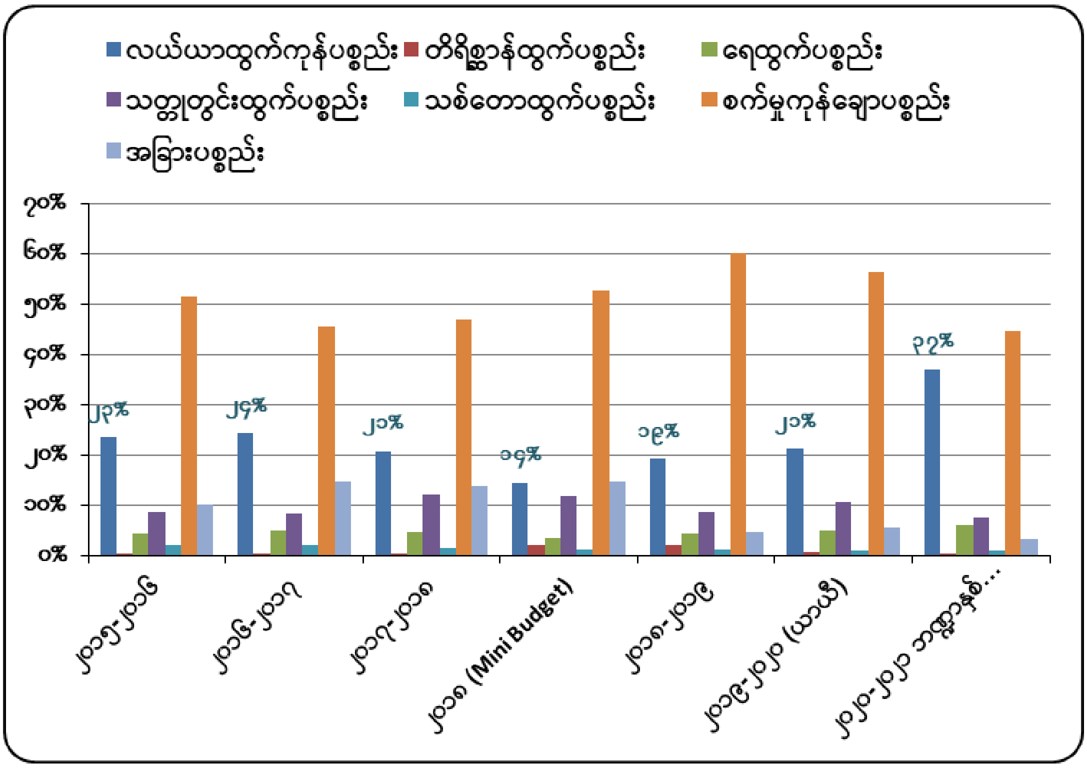

ပြီးခဲ့သည့်နှစ်ကာလတူနှင့် နှိုင်းယှဉ်ချက်

၆။ ပြီးခဲ့သည့်နှစ်၊ ကာလတူနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက **ပို့ကုန်တန်ဖိုးစုစုပေါင်းအနေဖြင့် လက်ရှိဘဏ္ဍာနှစ် (၂၉-၀၁-၂၀၂၁) အထိ အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၅၂၅၄.၁၄၆) သန်းရှိရာ** ယခင်နှစ်အလားတူကာလတွင် **အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၅၉၉၁.၄၅၂) သန်းရှိခဲ့သည့်အတွက် ယခင်နှစ်အောက် အမေရိကန် ဒေါ်လာ (၇၃၇.၃၀၆) သန်း/ (၁၂.၃၁) % လျော့နည်းကျဆင်းခဲ့ကြောင်း သိရသည်။**

ဇယား (၃) – ပို့ကုန်အုပ်စုအလိုက် ယခင်နှစ်ကာလတူတင်ပို့နိုင်မှုနှင့် နှိုင်းယှဉ်မှုအခြေအနေ

(ဒေါ်လာသန်း)

နှစ်	လယ်ယာထွက်ပစ္စည်း	တိရိစ္ဆာန်ထွက်ပစ္စည်း	ရေထွက်ပစ္စည်း	သတ္တုတွင်းထွက်ပစ္စည်း	သစ်တောထွက်ပစ္စည်း	စက်မှုကုန်ချောပစ္စည်း	အခြား	လယ်ယာထွက်ပစ္စည်း ရာခိုင်နှုန်း	စုစုပေါင်း
၂၀၂၀–၂၀၂၁ (၂၉–၁–၂၀၂၀)	၁၉၄၈.၉၇၅	၁၅.၇၈၃	၃၁၇.၄၅၅	၃၉၇.၄၄၁	၅၁.၂၈၃	၂၃၅၂.၄၅	၁၇၀.၇၅၉	၃၇%	၅၂၅၄.၁၄၆
၂၀၁၉–၂၀၂၀ (၂၉–၁–၂၀၁၉)	၁၁၉၆.၇၃၉	၅၀.၃၈၂	၃၃၇.၉၄၇	၉၀၀.၈၉၁	၅၆.၆၃၉	၃၃၃၆.၇၆	၁၁၂.၀၉၄	၂၀%	၅၉၉၁.၄၅၂
တိုး(+)/ လျော့(–)	၇၅၂.၂၃၆	-၃၄.၅၉၉	-၂၀.၄၉၂	-၅၀၃.၄၅	-၅.၃၅၆	-၉၈၄.၃၁	၅၈.၆၆၅	၁၇%	-၇၃၇.၃၀၆

၇။ **လယ်ယာကဏ္ဍပို့ကုန်အနေဖြင့် လက်ရှိဘဏ္ဍာနှစ်တွင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၁၉၄၈.၉၇၅) သန်းဖြင့် စုစုပေါင်းပို့ကုန်တန်ဖိုးတွင် (၃၇.၀၉%)** ပါဝင်ခဲ့ကြောင်း၊ ပြီးခဲ့သည့်နှစ် အလားတူကာလတွင် လယ်ယာကဏ္ဍပို့ကုန်တန်ဖိုးမှာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ (၁၁၉၆.၇၃၉) သန်းဖြင့် စုစုပေါင်းပို့ကုန်တန်ဖိုး၏ (၁၉.၉၇%) ဝန်းကျင်သာ ရှိခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

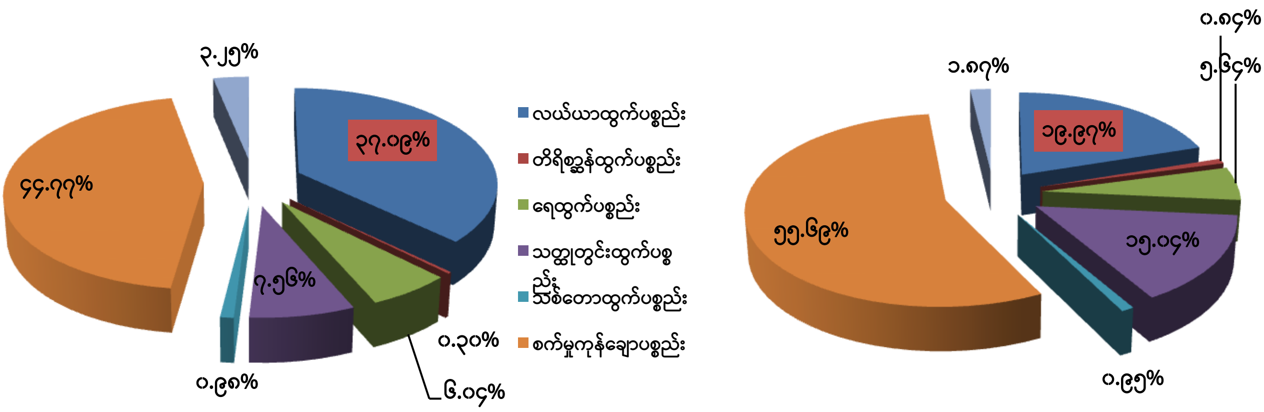

၈။ သို့ဖြစ်၍ ယခင်နှစ်ကာလတူနှင့် နှိုင်းယှဉ်ရာ၌ လယ်ယာပို့ကုန်တန်ဖိုးမှာ အမေရိကန် ဒေါ်လာ (၇၅၂.၂၃၆) သန်း / (၆၂.၉%) တိုးတက်ရရှိခဲ့ပြီး၊ စုစုပေါင်းပို့ကုန်တန်ဖိုးတွင် လယ်ယာ ကဏ္ဍပို့ကုန်တန်ဖိုး ပါဝင်မှုအနေဖြင့် ယခင်ထက် (၁၇%) ခန့် သိသိသာသာ မြင့်တက်လာခဲ့ ကြောင်း သိရသည်။

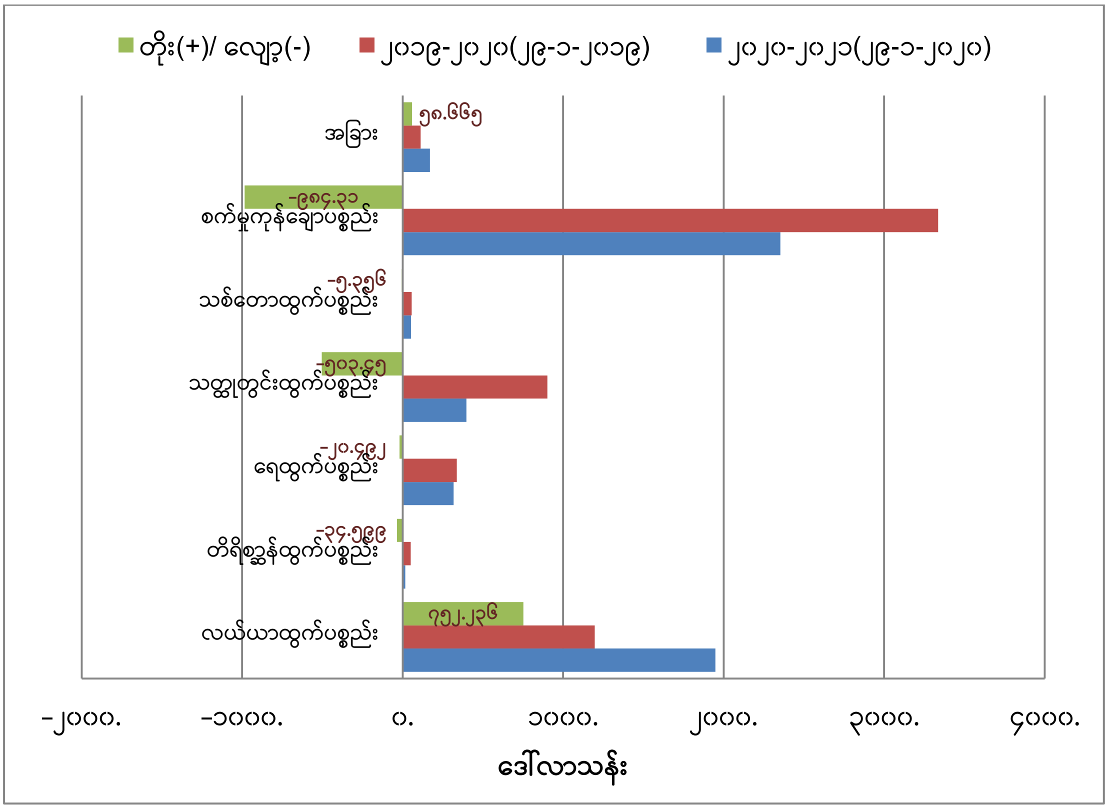

လယ်ယာထွက်ကုန်အမယ်အလိုက် တင်ပို့နိုင်မှု

၉။ ယခင်ဘဏ္ဍာနှစ် အလားတူကာလဖြင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက (၁-၁၀-၂၀၂၀) မှ (၂၉-၁-၂၀၂၁) ထိ အဓိကလယ်ယာထွက်ကုန်အမယ်လိုက်တင်ပို့နိုင်မှုတွင် ဆန် (ဆန်ကွဲအပါအဝင်) အနေဖြင့် တန်ချိန်ပေါင်း (၂၁%) လျော့နည်းခဲ့သော်လည်း ပို့ကုန်တန်ဖိုးအနေဖြင့် (၄%) တိုးတက်ရရှိခဲ့သည်။ ပဲအမျိုးမျိုးတွင် တန်ချိန် (၇၅%) နှင့် တန်ဖိုး (၁၀၁%)၊ ပြောင်းအနေဖြင့် တန်ချိန် (၄၂%) နှင့် တန်ဖိုး (၅၇%)၊ နှမ်းအနေဖြင့် တန်ချိန် (၈၄%) နှင့် တန်ဖိုး (၁၃၁%)၊ ရော်ဘာစိမ်းအနေဖြင့် တန်ချိန် (၈၀%) နှင့် တန်ဖိုး (၁၁၈%) စီ အသီးသီး တိုးတက်ခဲ့ကြောင်း အောက်ဖော်ပြပါ အချက်အလက်များအရ သိရှိရသည်။

ဇယား (၄) – လယ်ယာထွက်ကုန်ပစ္စည်းအမျိုးအစားအလိုက် ပို့ကုန်တင်ပို့နိုင်မှုအခြေပြဇယား

အမေရိကန်ဒေါ်လာ သန်း

စဉ်	ကုန်စည်အမည်	ရေတွက်ပုံ	ကာလတူ (အောက်တိုဘာလ ၁ ရက်မှ ဇန်နဝါရီ ၂၉ ရက်နေ့အထိ)			
			ယခုနှစ်	ယခင်နှစ်	ခြားနားချက်	
					တန်ဖိုး	ရာခိုင်နှုန်း
	လယ်ယာထွက်ပစ္စည်း		**၁,၉၄၈.၉၈**	**၁,၁၉၆.၇၄**	**၇၅၂.၂၄**	**၆၃ %**
၁	ဆန်နှင့်ဆန်ကွဲ	US$	၃၃၅.၅၄	၃၂၃.၁၆	၁၂.၃၈	၄ %
		တန်ချိန်	၈၈၉,၁၀၆.၂၇	၁,၁၂၅,၆၅၉.၅၄	(-၂၃၆,၅၅၃.၂၈)	(-၂၁%)
	(က) ဆန်	US$	၂၁၄.၂၃	၂၃၆.၁၁	(-၂၁.၈၈)	(-၉%)
		တန်ချိန်	၅၃၄,၆၉၆.၄၇	၇၈၉,၁၁၆.၀၄	(-၂၅၄,၆၁၉.၅၈)	(-၃၂%)
	(ခ) ဆန်ကွဲ	US$	၁၂၁.၃၁	၈၇.၀၅	၃၄.၂၆	၃၉ %
		တန်ချိန်	၃၅၄,၄၀၉.၈၀	၃၃၆,၃၄၃.၅၀	၁၈,၀၆၆.၃၀	၅ %
၂	ပဲအမျိုးမျိုး	US$	၅၃၈.၃၃	၂၆၈.၂၆	၂၇၀.၀၇	၁၀၁ %
		တန်ချိန်	၆၃၃,၆၃၁.၁၆	၃၆၂,၂၂၈.၂၉	၂၇၁,၄၀၂.၈၈	၇၅%
၃	ပြောင်း	US$	၁၂၃.၆၈	၇၈.၈၉	၄၄.၇၉	၅၇ %
		တန်ချိန်	၆၀၉,၇၄၂.၂၁	၄၂၈,၈၉၄.၅၄	၁၈၀,၈၄၇.၆၈	၄၂ %
၄	နှမ်း	US$	၂၃၈.၆၇	၁၂၉.၉၃	၁၀၈.၇၄	၈၄ %
		တန်ချိန်	၁၇၅,၁၅၇.၆၆	၇၅,၉၀၀.၀၅	၉၉,၂၅၇.၆၁	၁၃၁ %
၅	ရော်ဘာစိမ်း	US$	၁၉၆.၀၂	၈၉.၇၂	၁၀၆.၃၀	၁၁၈%
		တန်ချိန်	၁၂၉,၈၃၈.၄၅	၇၂,၂၈၂.၅၉	၅၇,၅၅၅.၈၆	၈၀%
၆	အခြားသီးနှံ	US$	၅၁၆.၇၅	၃၀၆.၇၉	၂၀၉.၉၆	၆၈ %

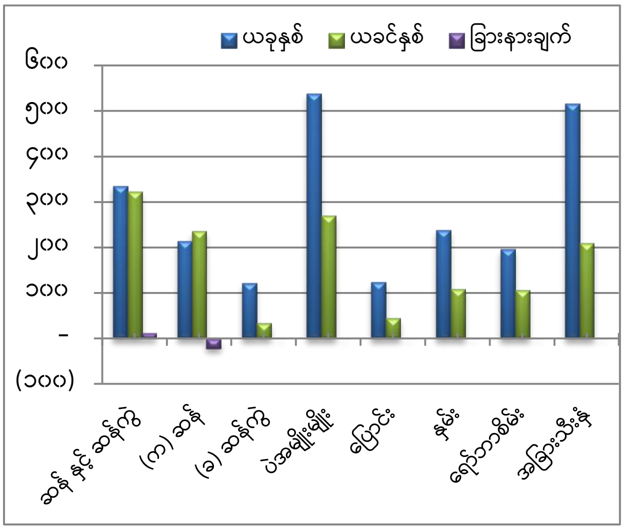

(ပို့ကုန်တန်ဖိုး နှိုင်းယှဉ်ပြဂရပ်)

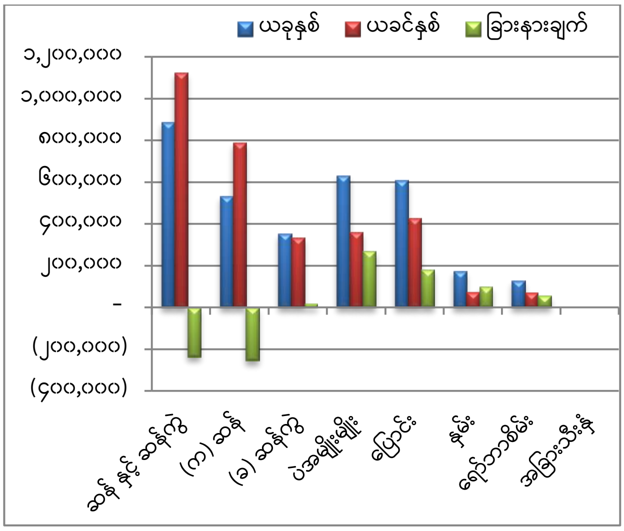

(ပို့ကုန်တန်ချိန် နှိုင်းယှဉ်ပြဂရပ်)

၁၀။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပို့ကုန်တင်ပို့နိုင်မှုနှင့် လယ်ယာထွက်ကုန် ပို့ကုန်အခြေအနေများအား သိရှိနိုင်ပါရန် ပြုစုတင်ပြအပ်ပါသည်။

ဈေးကွက်သတင်းဌာနစိတ်